

Komunitní energetika otevře obcím cestu k energetické nezávislosti. Projekty je však třeba dobře plánovat

31.1.2024 - Petr Lesenský | Dýcháme

Od letošního července by měla začít platit očekávaná novela energetického zákona, která v tuzemsku umožní vznik energetických komunit.

Úprava legislativy nabídne obcím, firmám i rodinám příležitost k dosažení částečné energetické nezávislosti. Otevře jim rovněž cestu k možným finančním úsporám. Aby se však investice v dohledné době vrátila, je třeba každý nový projekt pečlivě plánovat.

Na začátku prosince loňského roku schválila Poslanecká sněmovna novelu energetického zákona přezdívanou Lex OZE 2. Ta umožní v Česku vznik energetických komunit, které budou mezi sebou moci sdílet v místě vyrobenou elektřinu z obnovitelných zdrojů. Změna by měla přispět k posílení energetické soběstačnosti, a naopak omezit závislost na fosilních palivech. Normu bude ještě posuzovat Senát a prezident.

Šance pro obce a samosprávy

Výraznou příležitost nabízí novela pro obce, které zpravidla disponují většími budovami, jako jsou školy, sklady, hasičky či sportovní haly, jež jsou často vhodné pro umístění fotovoltiky. Jejich efektivní využití může pro vesnice či města znamenat budoucí finanční úspory i částečnou energetickou nezávislost. Projekty je však třeba pečlivě plánovat. Uspěchaná nekoncepční řešení mohou vést k zbytečně dlouhé návratnosti investice.

Jaký má konkrétní střecha potenciál pro výrobu energie ze slunce lze určit poměrně snadno. Odhadovaný výkon vypočítá specialista přímo na místě. Velmi přesná data poskytují v tomto směru letecké snímky. *„Z leteckého snímkování je možné pomocí softwarového výpočtu vytvořit autokorelovaný model povrchu, na kterém se následně provádí výpočet oslunění jednotlivých ploch,”* vysvětluje **Drahomíra Zedníčková**, výkonná ředitelka společnosti TopGis.

Významnou výhodou této metody je, že umožňuje provádět rychlé výpočty pro rozsáhlé plochy země, což často poptávají právě města, obce, ale i větší samosprávy. V loňském roce si například analýzu oslunění svého území nechal vypracovat Moravskoslezský kraj. Ten by právě tímto projektem chtěl zjednodušit proces plánování fotovoltických projektů a podpořit vznik solárních komunitních společenství.

„Mapa oslunění by mohla už v první fázi rozhodování o případném pořízení panelů na střechu rodinného domu nebo firmy zájemci ukázat, jaká je realita právě na jeho nemovitosti,” popisuje **Jakub Unucka**, 1. náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje. Dílo bude po svém dokončení propojené s katastrem a územními plány. *„Analýzu tohoto typu lze provést pro všech 365 dní v roce v půlhodinových intervalech. Díky modelaci území navíc zohledňuje i vliv okolní zástavby a vegetace. Výsledný výpočet tak nepracuje jen se samotnou plochou, typicky střechou budovy, ale i vlivem jejího okolí,”* upřesňuje zástupkyně společnosti TopGis, která analýzy oslunění pro samosprávy, firmy, ale i další subjekty realizuje.

Potřebná digitalizace i investice do přenosové soustavy

Podle ideálního scénáře by mohly první energetické komunity plnohodnotně fungovat od července letošního roku. Samotná komunitní energetika se však neobejde bez digitalizace měření, odečtů spotřeb, správy dat a dalších služeb. Miliardové investice si do budoucna vyžádají i inovace distribuční soustavy. Ta čelí i kvůli fotovoltaickému boomu v posledním roce nebývalému náporu. „V současnosti jsou uzavřené smlouvy o připojení na vznik fotovoltaických elektráren o výkonu 22 tisíc MW elektriny. To by představovalo obrovské zatížení elektrizační přenosové soustavy. Průměrné zatížení se totiž pohybuje mezi 7 a 8 tisíci MW, ve špičce pak mělo Česko zatížení jen něco přes 12 tisíc MW,“ řekl **Jan Šmíd**, obchodní ředitel společnosti MJEnergie.

Stabilitu sítě však podle něj ohrožují především megaparky fotovoltaických elektráren. Domácnosti i firmy, které si vyrobenou elektřinu spotřebovávají samy, zásadnějším problémem nebudou. „Rozvoj komunitní energetiky z hlediska stability sítě jako velké riziko nevidím. Samozřejmě ale bude nutné určité posílení, ale to už provozovatelé distribuční sítě deklarují a realizují,“ uzavírá Jan Šmíd.

<https://www.dychame.cz/komunitni-energetika-otevre-obcim-cestu-k-energeticke-nezavislosti-projekt-y-je-vsak-treba-dobre-planovat>